

Vitsas

□

Sisällys

- [1 Materiaali](#)
- [2 Närevitsaksen teko-ohje](#)
  - [2.1 Säilytys](#)
- [3 Koivuvitsaksen väntämisen ohje](#)

Materiaali

- Vajaa miehen mittainen näre eli kuusi. Näre kyllä kestää!
- Koivu
- Paju

Närevitsaksen teko-ohje

- Leikkaa näreenvesa juuresta (tai repäise se juurineen maasta)
- Aloita halkaisemaan sitä latvasta taittamalla jonkun pikkuoksan tyvestä
- Halkaise keskilinjaa pitkin tyveen saakka. Vitsas on valmis.
- Jos vitsaat ovat huonolaatuisia tai tarvitset erityisen notkeita sitomavitsoja, kuumenna niitä nuotion hiilloksella kunnes ne ovat taipuisia.

Säilytys

Nuorna vitsa väännettävä, eli vitsas on käytettävä tuoreena tai se kuivuessaan jäykistyy. Valmiita vitsaksia voi säilyttää nipussa esimerkiksi vedessä, jolloin ne pysyvät käyttökelpoisina.

Koivuvitsaksen vääntämisen ohje

Vasta työpajan tuotoksia

- Valitse käyttötarkoitukseen sopivan kokoinen, yleensä noin metrin mittainen, **yksin** kasvava, tummunut ja karhea koivun vesa. Ei kannosta kasvavaa juurivesaa eikä vihertävä oksaista. Vitsasta ei siis väännellä puun oksasta.
- Helpointa on vääntää vitsas sen ollessa vielä maassa kiinni, mutta sen voi myös irrottaa tyveä myöten. Vikuuta eli kuori puun kuori kahta puolta puukon ja reiden tai puukon ja peukalon

välissä jättäen tyvestä tai väännön lopetuskohdasta noin 5 cm kovaksi.

- Laita irrotetun vesan tyvi jalan alle puristuksiin kannon tai kiven päälle. Aloita vääntäminen latvasta sormien välissä pyörittäen tehden kierrettä ja pyri mahdollisimman nopeasti saamaan aikaiseksi "veivi". Tällöin alat tällä veivillä, vipuvarrella eli jo väännetyllä osalla vääntämään ympyräliikettä. Käytä kiertynyttä osaa siis vipuvartena, älä väännä siinä kohdin missä muutos tapahtuu. Ohjaa tarpeen mukaan toisella kädellä tai jalalla niin että syyt alkavat kiertymään pitemmältä matkalta, yleensä noin 3-5 cm matkalta. Vitsas vääntyy siis aina loivasti eikä samassa kohdassa "jynssäytyen", jolloin se usein katkeaa. Oksakohdissa kierrä uudestaan kunnes kiertyy, joskus oksakohta kannattaa vain ohittaa. Jätä tyvestä vääntämättä noin 5-10 cm, jotta pystyt käyttämään vitsasta. Tämä vääntämätön osa toimii neulana.
- Vitsas tulisi vääntää nuorena.